

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ГЕОГРАФСКИ ФАКУЛТЕТ

Број 193/3
28.12. 2017. год.

БЕОГРАД

Универзитет у Београду
Географски факултет

ПРОГРАМ РАЗВОЈА НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКОГ ПОДМЛАТКА

2017-2021.

**ПРОГРАМ РАЗВОЈА НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКОГ ПОДМЛАТКА
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ - ГЕОГРАФСКОГ ФАКУЛТЕТА
ЗА ПЕРИОД 2017-2021.**

Научноистраживачки рад сарадника, наставника и истраживача Универзитета у Београду - Географског факултета у области Геонаука (из области Географија, Просторно планирање, Туризмологија, Демографија и Геопросторне основе животне средине) континуирано се одвија као интегрални део комплексних активности дефинисаних Статутом факултета. У претходном периоду, наставници, сарадници и истраживачи Географског факултета, свој научноистраживачки рад остваривали су кроз учешће у пројектима основних истраживања финансираних од стране ресорног Министарства, али и путем учешћа у другим пројектним задацима и тимовима из области примењених истраживања финансираних из других извора. Резултати настали током научноистраживачког рада, у функцији су унапређења наставног процеса у области високог образовања, унапређења националне и међународне научне мисли и достигнућа, али и усавршавања научног подмлатка. Планске активности усмерене ка развоју научноистраживачког подмлатка Географског факултета биле су истакнуте и у претходном периоду (2012-2016), на начин који је афирмативно био усмерен ка укључивању младих и надарених студената у истраживачки рад током студија (посебно мастер и докторских студија), као и кроз перманентно подстицање и подршку (интелектуалну, организациону и материјалну) запослених из реда сарадника и младих наставника за ангажовање у научноистраживачком раду.

Програм развоја научноистраживачког подмлатка уз уважавање свих специфичности научне области Геонаука, у складу је са актуелним Законом о високом образовању, Законом о научноистраживачкој делатности и посебно са њему кореспондирајућим Програмима (Програм усавршавања кадрова за научноистраживачки рад, Програм подстицања и стипендирања младих и надарених за научноистраживачки рад, Програм набавке научне и стручне литературе из иностранства и приступа електронским научним и стручним базама података и Програм издавања научних публикација и одржавања научних скупова) који су у надлежности Министарства просвете, науке и технолошког развоја.

ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЦИ И ЦИЉЕВИ

Приоритетни задаци у области развоја научноистраживачког подмлатка на Географском факултету обухватају континуирано проширење, унапређење и усавршавање постојећих научних знања, овладавање и примену најновијих научних достигнућа и савремених технологија, посебно уважавајући специфичности Геонаука (посебно из области Географије, Просторног планирања, Туризмологије, Демографије, Геопросторних основа животне средине и Географских информационих система).

Стратешки циљеви развоја научноистраживачког подмлатка Географског факултета усклађени су са актуелним препорукама и плановима из ове области који су у надлежности МПНТР Републике Србије. Наиме, проширење обима основних и интердисциплинарних истраживања кроз укључење већег броја студената докторских студија у истраживачке пројекте, као и стипендирање најталентованијих студената мастер и докторских студија од стране МПНТР, представљају фундамент и за дугорочно јачање научноистраживачког подмлатка на Географском факултету. Континуираним праћењем рада надарених студената од стране наставника и сарадника Географског факултета, уз подршку плановима и мерама надлежног Министарства, охрабрују се и стимулишу најталентованији студенти за укључење у научноистраживачке пројекте и програме.

У циљу унапређења процеса образовања талентованих студената мастер и докторских студија, посебно оних који су својим постигнућима испољили склоности за научноистраживачким радом, реализацијом наставних планова и програма студија одговарајућих нивоа, омогућава се квалитетна настава и кроз индивидуалан менторски рад са циљем упознавања кандидата са организацијом и садржајем научног рада и препознавањем и развијањем особина и способности које представљају научни потенцијал. Од наставника, сарадника и посебно ментора, очекује се адекватно праћење и континуирано саветовање кандидата, усмеравање на ваннаставно усавршавање и праћење развоја најбољих студената на свим нивоима студија са циљем подстицања у напредовању, уз указивање на препоручени избор предмета у односу на препознате афинитете и способности.

Међу специфичним циљевима развоја научноистраживачког подмлатка на Географском факултету у наведеном периоду издвајамо:

- унапређење система подршке младим и надареним за научноистраживачки рад кроз развијање сарадње са другим академским институцијама из области Геонаука из Србије и региона; подстицање учешћа на научним и стручним скуповима, студијским боравцима у држави и иностранству, пружање подршке за усавршавање младих истраживача током докторских студија кроз програме међународне академске мобилности у области високог образовања (Erasmus+, SEERUS и др.), као и обезбеђивање услова (организационих и материјалних) за чланство младих истраживача у водећим националним (Српско географско друштво и Асоцијација просторних планера) и међународним научним и струковним асоцијацијама,
- оспособљавање младог научног кадра за научноистраживачки рад кроз подстицање и стипендирање студената у току докторских студија кроз надокнаду дела материјалних трошкова за истраживања у оквиру пројеката Министарства и подршком за додатна усавршавања; уважавајући специфичности Геонаука, посебна подршка обезбеђује се за неопходна теренска и лабораторијска истраживања, као и доступност актуелним програмским пакетима из области Географских информационих система (ГИС); надареним студентима за научноистраживачки рад су на располагању и капацитети Научно-наставне базе Географског факултета у Блажеву која представља адекватан полигон за теренска истраживања из свих области Геонаука,

- свеукупна подршка објављивању и презентацији научних резултата младих истраживачких кадрова проистеклих током ангажовања на научноистраживачким пројектима и омогућавање доступности за перманентно и ажурно праћење публикованих релевантних научних резултата у међународној научној заједници; обезбеђивање материјалних средстава за набавку референтне научне и стручне литературе која ће бити јавно доступна у фонду Библиотеке Факултета,
- укључивање надарених студената мастер и докторских студија и у послове организационих припрема и реализације научних и стручних скупова, као и издавачке делатности Географског факултета, на начин који подстиче њихове интелектуалне способности, експертско знање, комуникативност и креативност, како би уз директно ангажовање били подстакнути и оснажени капацитети неопходни за успешно бављење савременим научноистраживачким радом; талентовани студенти мастер и докторских студија своје вештине, интересовање и знања за педагошким и менторским радом могу усавршавати и кроз рад са надареним ученицима за област Геонаука и Животне средине, јер ће се и у наредном периоду наставити досадашња сарадња са Регионалним центрима за таленте (активно учешће надарених студената у менторствима ученицима за националне смотре знања, подршка и учешће у организацији Националних географских такмичења, Међународне географске олимпијаде - iGeo 2017 и др).

ОСНОВНЕ АКТИВНОСТИ У ОБЛАСТИ РАЗВОЈА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ ПОДМЛАТКА

Развој научноистраживачког подмлатка, као један је од приоритетних задатака у области научноистраживачког рада, планира се и спроводи кроз следеће активности:

- организацију предмета на основним, мастер и докторским студијама који су посвећени методама и техникама писања академских научних и стручних радова, као и стицању вештина за усмене презентације научних резултата; омогућавање актуелних обука за напредна претраживања база научних часописа, са циљем подстицања квалитетног самосталног приказивања резултата на научним скуповима и објављивања радова у интернационалним часописима (наставак успешне сарадње са Универзитетском библиотеком Светозар Марковић и др.); у циљу усавршавања и овладавања методологијом научноистраживачког рада Географски факултет подржава и иницира организацију јавно доступних радионица, семинара и специјализованих предавања свим студентима мастер и докторских студија; учешће на манифестацијама јавног карактера, са циљем промоције научноистраживачког рада младих на Факултету (нпр. Фестивал науке, GIS Day, бројне манифестације посвећене очувању животне средине, стручној промоцији природних и антропогених вредности као туристичких потенцијала Србије и сл.); размена информација о развоју научноистраживачког подмлатка са другим високошколским установама у Србији и иностранству и организација заједничких акција са циљем остваривања непосредних контаката, размена информација младих научника и промоције рада научноистраживачког подмлатка,
- програмом развоја научноистраживачког подмлатка обухваћене су и активности које младим научним кадровима пружају подршку и оснажују их приликом доношења професионалних одлука, посебно у почетним фазама каријерног

- усмеравања. У сарадњи са Центром за развој каријере Универзитета у Београду, Географски факултет организује семинаре и радионице специјализоване за вођење и унапређење каријере у области Геонаука,
- постигнућа и интелектуално напредовање изразито талентованих и перспективних студената за бављење научноистраживачким радом континуирано се анализирају и вреднују, посебно приликом селекције кандидата за укључивање у асистентско звање или звања истраживача приправника и истраживача сарадника,
 - континуирана подршка и стимулација научног подмлатка ка посебним облицима усавршавања који укључују правовремену доступност информацијама о могућностима стручног усавршавања у иностранству (нпр. ECTS систем на основу програма мобилности, сарадња са интернационалним одељењима за академску размену DAAD, Француским институтом у Србији и др.), који би обезбедили позитивне ефекте трансфера научноистраживачких искустава и знања; континуирано ангажовање и организација посета еминентних гостујућих предавача из иностранства из области Геонаука и др.

ЗАКЉУЧНЕ СМЕРНИЦЕ У ПРОЦЕСУ РАЗВОЈА НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКОГ ПОДМЛАТКА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ – ГЕОГРАФСКОГ ФАКУЛТЕТА

Комплексан програм развоја научноистраживачког подмлатка захтева перманентну анализу постигнућа постојећег научног подмлатка и планирање кадровске политике у складу са краткорочним и дугорочним циљевима рада Географског факултета, уз уважавање актуелних препорука МПНТР. Анализа потреба и програм развоја кадра представљају део краткорочних и средњорочних активности, што проистиче и из мисије и друштвене функције Факултета као високошколске установе. Кадровска структура Географског факултета се планира у складу са опредељењем и друштвеном, образовном и научном обавезом Факултета да студентима обезбеди квалитетно образовање, да им омогући усвајање оптималних и актуелних професионалних и стручних вештина и знања, и да их одговорно подстиче на процес целоживотног образовања и стручног усавршавања. Успешна реализација студијских програма и стално подизање квалитета наставног процеса, захтевају перманентну активност на развоју кадрова у свим фазама њиховог школовања и професионалног ангажовања.

Структура студијских програма Географског факултета у Београду, концепт праћења и усаглашавања са потребама друштва, те циљеви који су усмерени на стицање стручног образовања и неопходних професионалних вештина и знања, усмеравају наставнике и сараднике да перманентно прате развој научног подмлатка и континуирано унапређују своја стручна, професионална и педагошка знања. Интегралан део планова усмерених у циљу јачања научноистраживачког подмлатка Универзитета у Београду – Географског факултета, представљају и активности које подстичу и перманентно мотивишу наставнике, сараднике и административне особље на усавршавање и унапређење професионалних и педагошких знања и вештина.

У оквиру процеса анализе, систематског праћења и развоја кадрова, Географски факултет у Београду редовно спроводи истраживања у којима студенти свих нивоа студија износе своје ставове о свим битним аспектима образовног, педагошког и

научног рада, при чему се резултати и препоруке истраживања користе и у функцији планирања и развоја научног подмлатка.

Програмом развоја научно-истраживачког подмлатка Универзитета у Београду - Географског факултета за период 2017-2021. истакнута је посвећеност Географског факултета за сталним унапређивањем квалитета рада и услова који ће подстаћи укључивање најталентованијих студената у образовни и научно-истраживачки рад. Упориште ка постизању циљева истакнутих овим документом, налази се и у општим актима Факултета, Стратегији обезбеђења квалитета Географског факултета, Програму развоја научно-истраживачког подмлатка за период 2012-2016., препорукама за развој научног подмлатка МПНТР Републике Србије, али и у позитивним искуствима европских и светских образовних и научних институција са којима Географски факултет сарађује, као и пословању, заснованом на одговорном раду, богатом знању и вишегодишњем искуству запослених наставника, сарадника и ненаставног особља.

Проф. др Дејан Филиповић,
декан

Проф. др Снежана Ђурђић
продекан за науку и међ.сарадњу